

**ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ
43 / 2000**

**" Για τη ρύθμιση των όρων αμοιβής και εργασίας
των εργαζομένων στα Συμβολαιογραφεία των Εφετείων**

Θράκης, Ιωαννίνων και Κρήτης ".

1. Με την Αρ. Πρωτ. 048/4.8.2000 αίτησή της, η **Ομοσπονδία Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος**, νόμιμα εκπροσωπώντας το Σωματείο Εμποροϋπαλλήλων και λοιπών Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ιωαννίνων, το Σωματείο Υπαλλήλων Συμβολαιογραφείων Εφετείων Θράκης και τον Σύλλογο Υπαλλήλων Συμβολαιογραφείων Εφετείων Κρήτης, ζήτησε την παροχή Υπηρεσιών Διαιτησίας, για την "ρύθμιση των όρων αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων, που εκπροσωπούνται από αυτή και απασχολούνται στα Συμβολαιογραφεία των Εφετείων Ιωαννίνων, Θράκης και Κρήτης", επειδή οι διαπραγματεύσεις με την εργοδοτική πλευρά ήτοι Συμβολαιογραφικούς Συλλόγους Εφετείων Κρήτης, Θράκης και Ιωαννίνων, δεν οδήγησαν σε κατάρτιση Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας κατά τη διαδικασία της Μεσολάβησης, που είχε κινήσει η εργατική πλευρά με την Αρ. Πρωτ. 64/1.3.2000 αίτησή της.
2. Την 6/9/2000 η **Ντότσικα Μαρία** αναδείχθηκα ως Διαιτητής με την 1η κλήρωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 16 του Ν. 1876/1990 και τους Κανονισμούς του Ο.ΜΕ.Δ.
3. Την 6/9/2000 ανέλαβα τα καθήκοντά μου και με την έγγραφη πρόσκλησή μου με Αρ. Πρωτ. 1577/6.9.2000 κλήθηκαν οι νόμιμοι εκπρόσωποι της εργοδοτικής και εργατικής πλευράς σε κοινή συνάντηση την 12/9/2000 στα γραφεία του Ο.ΜΕ.Δ., για την διευκόλυνση όλων των εκπροσώπων. Επίσης με το Αρ. Πρωτ. 1660/18.9.2000 έγγραφό μου ενημέρωσα τα μέρη (Ο.Ι.Υ.Ε. και Συλλόγους Εργαζομένων καθώς και τους Συλλόγους Συμβολαιογραφείων Εφετείων Κρήτης, Θράκης και Ιωαννίνων) για την πρόοδο της διαδικασίας Διαιτησίας, όρισα νέα κοινή συνάντηση για την 21/9/2000 και προθεσμία για την υποβολή τελικών παρατηρήσεων έως την 22/9/2000.

4. Στην προγραμματισμένη κοινή συνάντηση της 12/9/2000 παρέστησαν μόνο οι εκπρόσωποι της εργατικής πλευράς, ενώ οι εκπρόσωποι της εργοδοτικής πλευράς δεν προσήλθαν, αν και κλήθηκαν νόμιμα. Τα μέρη εξέφρασαν τις απόψεις τους με υπομνήματα, επειδή δεν πραγματοποιήθηκε η δεύτερη κοινή συνάντηση της 22/9/2000.

5. Το **θέμα που τέθηκε σε διαπραγμάτευση κατά την διαδικασία της διαιτησίας**, προσδιορίσθηκε από την εργατική πλευρά ως εξής : **να εκδοθεί διαιτητική απόφαση με όμοιο περιεχόμενο με αυτό της Σ.Σ.Ε. της 2/8/2000** "για τους εργαζόμενους στα Συμβολαιογραφεία των Εφετείων Αθηνών, Πειραιώς, Αιγαίου, Δωδεκανήσου, Κέρκυρας, Λάρισας, Ναυπλίου και Πατρών".

Η εργοδοτική πλευρά δεν διατύπωσε συγκεκριμένες προτάσεις προς διαπραγμάτευση, αλλά σχολίασε την διαδικασία Διαιτησίας και Μεσολάβησης, ενώ ο Σύλλογος Συμβολαιογραφείων Ιωαννίνων πρότεινε η Διαιτητική Απόφαση να έχει **όμοιο περιεχόμενο με την εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας Ε.Γ.Σ.Σ..Ε.**

6. **Οι απόψεις των μερών** κατά την διαδικασία της Διαιτησίας είναι οι εξής :

Η εργατική πλευρά στην συνάντηση της 12/9/2000, έκανε τις ακόλουθες δηλώσεις :

α. Να προχωρήσει η διαδικασία Διαιτησίας, ώστε οι αποδοχές των εργαζομένων να ρυθμιστούν με όμοιο τρόπο, όπως ρυθμίζει η «**εθνική ομοιοεπαγγελματική Σ.Σ.Ε.**» της 2/8/2000 (παρ. Κατ. 113/4.8.2000) για τους εργαζόμενους στα Συμβολαιογραφεία.

β. Η έκδοση Διαιτητικής Απόφασης είναι αναγκαία για να καλύψει την αναπροσαρμογή των αποδοχών των εργαζομένων από 1/1/2000, όπως η Σ.Σ.Ε. της 2/8/2000, γεγονός που δεν μπορεί να επιτευχθεί με την κήρυξή αυτής της Σ.Σ.Ε. ως υποχρεωτικής (Η σχετική αίτηση υπεβλήθη στο Υπουργείο Εργασίας την 4/8/2000, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 παράγραφος 3 του Ν. 1876/1990. Η ΣΣΕ έχει ως πεδίο εφαρμογής (άρθρο 1) και θα αφορά τους εργαζόμενους στα συμβολαιογραφεία που ανήκουν στην περιφέρεια των Εφετείων Αθηνών, Πειραιώς, Αιγαίου, Δωδεκανήσου, Κέρκυρας, Λάρισας, Ναυπλίου και Πατρών) .

γ. Κατά την διαδικασία Μεσολάβησης οι Συμβολαιογραφικοί Σύλλογοι Εφετειών Κρήτης, Θράκης και Ιωαννίνων διαμαρτυρήθηκαν προβάλλοντας αντιρρήσεις για την νομιμότητα της Εθνικής Ομοιοεπαγγελματικής Σ.Σ.Ε., αλλά ποτέ δεν διατύπωσαν ουσιαστική εναλλακτική πρόταση, που να ανταποκρίνεται στις ιδιαιτερότητες του τόπου τους. Τα υπομνήματα, που απηύθυναν στον Ο.ΜΕ.Δ. και όχι στον Μεσολαβητή, δεν απασχόλησαν τους τοπικούς Συλλόγους, επειδή δεν περιείχαν καμία ουσιαστική πρόταση για διαπραγματεύσεις αλλά περιορίζονται σε δηλώσεις και διαμαρτυρία. Η στάση αυτή αποτελεί σαφή άρνηση Μεσολάβησης, την οποία άλλωστε έχουμε επικαλεσθεί στην αίτησή μας για παροχή Υπηρεσιών Διαιτησίας. Κατόπιν αυτών διαπιστώνουμε ότι είναι σταθερή η άρνηση της εργοδοτικής πλευράς να συμπράξει στην κατάρτιση Σ.Σ.Ε. και σας καλούμε να προχωρήσετε άμεσα στην έκδοση Διαιτητικής Απόφασης με όμοιο περιεχόμενο με αυτό της Σ.Σ.Ε. 2/8/2000. Τέλος επισημαίνεται ότι, η άρνηση και κακοπιστία των Συλλόγων Συμβολαιογράφων των Εφετειών Θράκης, Κρήτης και Ιωαννίνων, δεν πρέπει να βλάψει οικονομικά τους εργαζόμενους, που με καλοπιστία κίνησαν την διαδικασία συλλογικών διαπραγματεύσεων.

δ) Με τα υπομνήματα 1650/18.9.2000, 1651/18.9.2000 και 1654/18.9.2000 οι Σύλλογοι Εργαζομένων Κρήτης, Ιωαννίνων και Θράκης αντίστοιχα αναφέρθηκαν σε όσα αναπτύχθηκαν στην κατ' ιδίαν συνάντηση της 12.9.2000 και τόνισαν ότι, η εργοδοτική πλευρά δεν κίνησε διαπραγματεύσεις για κατάρτιση τοπικής Σ.Σ.Ε. με τον αντίστοιχο τοπικό Σύλλογο.

Η εργοδοτική πλευρά, αν και δεν προσήλθε στην κοινή συνάντηση, διατύπωσε τις απόψεις της ως εξής :

- ♦ **Ο Σύλλογος Συμβολαιογραφείων Εφετειών Κρήτης κατέθεσε τον Αρ. Πρωτ. 1631/14.9.2000 υπόμνημα,** στο οποίο μεταξύ άλλων δηλώνει ότι, υπέβαλε αίτηση για παροχή Υπηρεσιών Μεσολάβησης (Αρ. Πρωτ. 134/12.9.2000) για κατάρτιση Τοπικής Ομοιοεπαγγελματικής Σ.Σ.Ε. Πέραν αυτών, χωρίς να καθιστά σαφή την πρόθεσή του να συμμετάσχει ουσιαστικά στην εξελισσόμενη διαδικασία της Διαιτησίας προβάλλει νομικούς και διαδικαστικούς ισχυρισμούς για τα εξής :

- Έλλειψη ικανότητας της Ο.Ι.Υ.Ε., να εκπροσωπεί το Σύλλογο Υπαλλήλων Συμβολαιογραφείων Κρήτης, λόγω στέρησης νομίμου εκπροσωπήσεως του Συλλόγου.
- Η διαδικασία Μεσολάβησης παράνομα κατέληξε στο στάδιο της Διαιτησίας, ως προς τον Σύλλογο Συμβολαιογραφείων Κρήτης, γιατί δεν προηγήθηκαν διαπραγματεύσεις, ούτε συναντήσεις με τον τοπικό Σύλλογο.
- Ο Μεσολαβητής παρέκαμψε την αντίρρησή τους για συμμετοχή σε κοινή διαπραγμάτευση και δεν τοποθετήθηκε στο "*ερώτημα αν είναι νόμιμο το δικαίωμά μας να διαπραγματευθούμε τοπική συλλογική σύμβαση ... και επομένως είναι νόμιμη η άρνησή μας*".
- Ο Μεσολαβητής παράνομα χειρίστηκε την υπόθεση, επειδή "δεν ορίστηκε από εμάς ... " και "... *από αναρμόδιους εταίρους αποφασίστηκε, ποιος θα είναι ο Μεσολαβητής ....*".
- Ως προς την ουσία της διαφοράς, επισημαίνονται οι ακόλουθες τοπικές ιδιαιτερότητες, και παρατηρήσεις για τους ισχύοντες όρους των ΣΣΕ 1996 έως 1999 "... για την ενημέρωσή μου ως Διαιτητού ..." :

1ov Εξωφρενικά χαμηλές αντικειμενικές αξίες αγροτικών και λοιπών ακινήτων.

2ov Δραματική μείωση αγοραστικού επενδυτικού ενδιαφέροντος και απώλεια συμβολαιο-γραφικής ύλης.

3ov Οι αυξήσεις των εργαζομένων από το 1996 και μέχρι το 1999 είναι 53,6 %, κυρίως εξαιτίας των επιδομάτων.

4ov Η απαγόρευση απόλυσης εργαζόμενου κατά τα πέντε (5) τελευταία έτη προ της συνταξιοδότησης είναι αντισυνταγματική.

5ov Το επίδομα τέκνων χορηγείται χωρίς ηλικιακό όριο. Το 18ο έτος είναι κατά κανόνα το ηλικιακό όριο καταβολής αυτών των επιδομάτων.

6ov Το επίδομα Η/Υ δεν θα πρέπει να καταβάλλεται, όταν γίνεται ευκαιριακή χρήση.

7ον Κακώς χορηγείται επίδομα γάμου σε άγαμους πατέρες και μητέρες, που έχουν την επιμέλεια παιδιού, πρέπει να δίδεται μόνο στους εγγάμους.

Τέλος δηλώνει ότι "....πρωταρχικό και νόμιμο αίτημα είναι να διαπραγματευθούμε τοπική συλλογική σύμβαση εργασίας, όπως έχουμε δικαίωμα. Για το λόγο αυτό ελπίζουμε ότι θα συνεκτιμήσετε τους ισχυρισμούς μας αλλά και το γεγονός ότι έχουμε καλέσει το αρμόδιο μέρος για διαπραγμάτευση, το οποίο δεν ήταν σε θέση να διαπραγματευθεί .... Ζητούμε να μην εκδοθεί Διαιτητική Απόφαση από κοινού με τους άλλους Συλλόγους ...".

- ♦ **Ο Σύλλογος Συμβολαιογραφείων Εφετείων Θράκης με τον Αρ. Πρωτ. 1683/21.9.2000 έγγραφό του,** δηλώνει αδυναμία προσέλευσης στην νέα κοινή συνάντηση την 21/9/2000 και προτείνει την παράταση της διαδικασίας Διαιτησίας. Επίσης με το Αρ. Πρωτ. 1685/21.9.2000 υπόμνημά του προβάλλει όμοιες παρατηρήσεις με αυτές, που απαντώνται στο Αρ. Πρωτ. 1631/14.9.2000 υπόμνημα του Συλλόγου Συμβολαιογράφων Εφετείου Κρήτης.
- ♦ **Ο Σύλλογος Συμβολαιογραφείων Εφετείων Ιωαννίνων με τον Αρ. Πρωτ. 1701/22.9.2000 έγγραφό του,** ζητά να μην εκδοθεί η Διαιτητική Απόφαση και επισημαίνει ότι :
  - Η αίτηση Μεσολάβησης είναι παράνομη, επειδή οι διαπραγματεύσεις δεν έγιναν σε τοπική βάση.
  - Η από κοινού επιλογή Μεσολαβητή είναι παράνομη, επειδή δεν συμμετείχε ο Σύλλογος Συμβολαιογράφων Εφετείου Ιωαννίνων στην επιλογή Μεσολαβητή.
  - Η διαδικασία Μεσολάβησης είναι παράνομη, "επειδή αρνηθήκαμε να προχωρήσει η Μεσολάβηση με όλους μαζί ... δεδομένου ότι δεν υφίσταται Σύλλογος Υπαλλήλων Συμβολαιογράφων στα Ιωάννινα".
  - Αποτέλεσμα αυτών των παρανομιών είναι η τυχόν Διαιτητική Απόφαση να είναι παράνομη.

- Εάν εκδοθεί Διαιτητική Απόφαση, να ισχύει η Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας και όχι η Ομοιοεπαγγελματική.

Κατόπιν των ανωτέρω

έλαβα υπόψη μου

- 1.** Την υπ' Αρ. Πρωτ. 048/4.8.2000 αίτηση της εργατικής πλευράς για παροχή Υπηρεσιών Διαιτησίας.
- 2.** Την υπ' Αρ. Πρωτ. 64/1.3.2000 αίτηση για παροχή Υπηρεσιών Μεσολάβησης σε συνδυασμό με την από 25/1/2000 καταγγελία - πρόσκληση για συλλογικές διαπραγματεύσεις της εργατικής πλευράς, που κοινοποιήθηκε νόμιμα προς όλους τους Συλλόγους Συμβολαιογράφων της χώρας, ήτοι των Εφετειών Αθηνών, Πειραιώς, Αιγαίου, Δωδεκανήσου, Θεσσαλονίκης, Κέρκυρας, Θράκης, Ιωαννίνων, Κρήτης, Λάρισας, Ναυπλίου και Πατρών.
- 3.** Τα αρ. Πρωτ. 290/ 1.3.2000 και 343/ 9.3.2000 έγγραφα της εργατικής και εργοδοτική πλευράς αντίστοιχα με τα οποία ζήτησαν την αναστολή της διαδικασίας μεσολάβησης καθώς και το αρ. Πρωτ. 679/17.5.2000 έγγραφο της εργατικής πλευράς με το οποίο ζητήθηκε η συνέχιση της διαδικασίας μεσολάβησης. Ας σημειωθεί ότι το αίτημα αναστολής της μεσολάβησης εκ μέρους της εργοδοτικής πλευράς υπογράφεται από κοινούς εκπροσώπους όλων των Συλλόγων Συμβολαιογράφων της χώρας .
- 4.** Τις Εθνικές Ομοιοεπαγγελματικές Σ.Σ.Ε. για τους εργαζόμενους στα Συμβολαιογραφεία όλης της χώρας, που έχουν συναφθεί σε εφαρμογή του άρθρου 12 του Ν. 2336/1995, που προσέθεσε την περίπτωση γ' στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 του Ν. 1876/1990 ήτοι :
  - α)** Την Σ.Σ.Ε. της 1/11/1996 Πρ. Κατ. Υπ. Εργασίας 118/13.11.1996, διετούς διάρκειας, που κηρύχθηκε υποχρεωτική με την Υ.Α. 13790/31.1.1997 ΦΕΚ 99Β της 14/2/1997.

- β)** Την Σ.Σ.Ε. 13/7/1998 Πρ. Κατ. Υπ. Εργασίας 59/14.7.1998, που κηρύχθηκε υποχρεωτική με την Υ.Α. 12149/17.9.1998 ΦΕΚ 1042 Β της 6.10.1998.
- γ)** Την Σ.Σ.Ε. 29/4/1999 Πρ. Κατ. Υπ. Εργασίας 21/30.4.1999 που κηρύχθηκε υποχρεωτική με την Υ.Α. 11273/22.6.1999 ΦΕΚ Β 5.7.1999).
- δ)** Την Σ.Σ.Ε. της 2/8/2000 (Πρ. Κατ. Υπ. Εργασίας 113/4.8.2000), που με βάση το άρθρο 1 αφορά μόνον τους εργαζόμενους των Συμβαλλομένων Συλλόγων των Συμβολαιογράφων των Εφετείων Αθηνών, Πειραιώς, Αιγαίου, Δωδεκανήσου, Κέρκυρας, Λάρισας, Ναυπλίου και Πατρών.

Αυτές οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας, χαρακτηρίστηκαν από τα συμβαλλόμενα μέρη ως "Ομοιοεπαγγελματικές" κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 δ, επειδή ρυθμίζουν τις αμοιβές συγκεκριμένου επαγγέλματος, δηλαδή αφορούν "το προσωπικό των συμβολαιογραφείων", που το περιεχόμενο των καθηκόντων τους προσδιορίζεται με βάση το έργο γραμματειακής υποστήριξης των συμβολαιογράφων. Η βούληση των μερών έδωσε έμφαση στο ομοιόδες επάγγελμα των εργαζομένων και δεν χαρακτήρισε τη σύμβαση αυτή ως «*κλαδική*», εκτιμώντας την ομοιότητα «των επιχειρήσεων» στις οποίες απασχολούνται οι εργαζόμενοι κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ. 1 β' και παρ. 2 του Ν. 1876/90. Πάντως τα συμβολαιογραφεία της χώρας συνιστούν οικονομικό κλάδο, αφού οι συμβολαιογράφοι, ως άμισθοι δημόσιοι λειτουργοί, ασκούν τα καθήκοντα τους στην έδρα τους, το γραφείο τους, το οποίο αποτελεί «επιχείρηση» κατά την έννοια των διατάξεων του ανωτέρω νόμου. Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι σχετικές Σ.Σ.Ε. ρύθμισαν τους όρους αμοιβής και εργασίας όλων των εργαζομένων στις συγκεκριμένες «επιχειρήσεις» και μπορούν να χαρακτηριστούν ως κλαδικές (βλ. Ι Ληξουριώτης Συλλογικές Εργασιακές Σχέσεις 1992 σ. 232 σχετικά με την αποφασιστικότητα του κριτηρίου «*ομοειδής επιχειρήσεις*»). Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι η διάταξη του άρθρου 12 του Ν. 2336/1995 θέσπισε την ικανότητα συλλογικής διαπραγμάτευσης των ΝΠΔΔ, στα οποία ανήκουν οι εργοδότες των εργαζομένων στα δικηγορικά γραφεία και συμβολαιογραφεία. Αυτά τα ΝΠΔΔ είναι οι Δικηγορικοί Σύλλογοι και οι Σύλλογοι Συμβολαιογράφων της χώρας, που ο καθένας έχει συγκεκριμένη τοπική εμβέλεια της ικανότητάς του για συλλογική διαπραγμάτευση. Όμως, η διάταξη αυτή δεν απέκλεισε την ευχέρεια αυτών των ΝΠΔΔ να συμπράξουν και να διαμορφώσουν

κοινές προτάσεις και θέσεις, ώστε να συνυπογράψουν από κοινού συλλογική σύμβαση εργασίας. Όταν, όλοι οι Σύλλογοι Συμβολαιογράφων συνέπραξαν από κοινού στην κατάρτιση των Σ.Σ.Ε. των ετών 1996, 1998 και 1999 και όλοι οι εργαζόμενοι εκπροσωπήθηκαν από την Ο.Ι.Υ.Ε. καταρτίστηκε στην πράξη «εθνική Σ.Σ.Ε.», της οποίας το τοπικό πεδίο εφαρμογής κάλυψε όλη τη χώρα λόγω της συνένωσης της τοπικής αρμοδιότητας των συμβαλλομένων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων. Όμως για το έτος 2000 η σχετική ΣΣΕ δεν είναι εθνικής εμβέλειας, επειδή δεν συνέπραξαν τρεις σύλλογοι συμβολαιογράφων των Εφετείων Κρήτης, Ιωαννίνων και Θράκης. Η κατάρτιση επομένως εθνικών ή τοπικών Σ.Σ.Ε. είναι συνάρτηση της διαπραγματευτικής τακτικής των μερών και της έκτασης της τοπικής αρμοδιότητας των δεσμευόμενων οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων τόσο στις Σ.Σ.Ε. όσο και στις Δ.Α.

Στο πλαίσιο αυτό *τα μέρη κατά τα έτη 1996 1998 και 1999 κατάρτισαν ΣΣΕ εθνικής εμβέλειας και συνεκτίμησαν τις τοπικές ιδιαιτερότητες καθορίζοντας γενικούς όρους αμοιβής και εργασίας.* Οι όροι αυτών των ΣΣΕ αποτελούν πλέον όρους των ατομικών συμβάσεων εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 2 του Ν1876/1990, γεγονός που λαμβάνεται υπόψη για την έκδοση της απόφασης αυτής. Επομένως, η υιοθέτηση των όρων της ΕΓΣΣΕ, όπως πρότεινε ο Σύλλογος Συμβολαιογράφων Ιωαννίνων, σε αντικατάσταση του συνόλου των ισχυόντων όρων των ΣΣΕ των ετών 1996, 1998 και 1999 σημαίνει κατάργηση κάθε ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής ρύθμισης και περιττή ρύθμιση, αφού οι όροι της ΕΓΣΣΕ αποτελούν εκ του νόμου την ελάχιστη εγγυημένη αμοιβή εργασίας για όλους τους εργαζόμενους (άρθρο 3 παρ. 2 και άρθρο 8 παρ. 1 του Ν1876/1990) . Επιπλέον η προτεινόμενη ρύθμιση θα όριζε το αυτονόητο, δεν θα ήταν ουσιαστικά τοπική ομοιοεπαγγελματική και θα οδηγούσε σε δραματική και αναιτιολόγητη μείωση των αποδοχών των εργαζομένων, που θα προσλαμβάνονταν του λοιπού στα συμβολαιογραφεία της περιφέρειας του Εφετείου Ιωαννίνων .

5. Την υπ' Αρ. Πρωτ. 1389/20.7.2000 *Πρόταση Μεσολάβησης του Μεσολαβητή Α. Νικολόπουλου* για την κατάρτιση Εθνικής Ομοιοεπαγγελματικής Σ.Σ.Ε., για τους εργαζόμενους στα Συμβολαιογραφεία όλης της χώρας, η οποία μεταξύ άλλων επισημαίνει τις ανακλήσεις εξουσιοδότησης του κοινού εκπροσώπου των Συλλόγων Συμβολαιογράφων των Εφετείων Θεσσαλονίκης, Κέρκυρας, Λάρισας,

Θράκης και Πάτρας καθώς και τα υπομνήματα των Συλλόγων Κρήτης, Πάτρας και Θράκης, που αμφισβητούν την νομιμότητα της Μεσολάβησης και την ανάδειξη Μεσολαβητή. Όμως, αν και αποσύρθηκαν εξουσιοδοτήσεις, και παρά την διατύπωση αντιρρήσεων, όπως προαναφέραμε, την 2.8.2000 καταρτίστηκε συλλογική σύμβαση εργασίας. Την Σ.Σ.Ε. αυτή συνυπογράφουν, η ΟΙΥΕ, ως κοινή εκπρόσωπος όλων των Συλλόγων Υπαλλήλων Συμβολαιογραφείων και οι κοινοί εκπρόσωποι των Συλλόγων Συμβολαιογράφων :

α) Αθηνών, Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσου, **β)** Θεσσαλονίκης, **γ)** Κέρκυρας, **δ)** Λάρισας, **ε)** Ναυπλίου και **στ)** Πατρών.

. Έτσι, ***παρά την άρνηση Μεσολάβησης***, η κοινοποίηση της Πρότασης Μεσολάβησης προς όλους τους Συλλόγους Συμβολαιογράφων ,που σε καμία περίπτωση δεν είναι δεσμευτική για τα μέρη (άρθρο 15 παράγραφος 6 του Ν. 1876/1990) ***αξιοποιήθηκε θετικά και οδήγησε στην κατάρτιση της Σ.Σ.Ε. 2000***. Σε ότι αφορά την ανάδειξη μεσολαβητή αυτή διεξήχθη σύμφωνα με τον νόμο και τους κανονισμούς του ΟΜΕΔ, ενώ η κύρια αντίρρηση των Συλλόγων Συμβολαιογράφων εντοπίζεται στην προσπάθειά τους να καταρτισθεί τοπική συλλογική σύμβαση εργασίας, για την οποία, δεν κίνησαν την διαδικασία συλλογικής διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του Ν.1876/1990. Επομένως *οι διαδικαστικές παρατηρήσεις της εργοδοτικής πλευράς αποτελούν ειδική μορφή άρνησης μεσολάβησης και ουσιαστική αποφυγή εκπλήρωσης της υποχρεώσεώς τους προς συλλογική διαπραγμάτευση*. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του Συλλόγου Συμβολαιογράφων Πάτρας, που υπέγραψε την ΣΣΕ του 2000, παρά τις όμοιες αντιρρήσεις του με τους Συλλόγους Κρήτης και Θράκης. Πάντως, γενικά, *η άρνηση μεσολάβησης από ορισμένες εργοδοτικές οργανώσεις ή και εργατικές, δεν αποκλείει την υποβολή Πρότασης Μεσολάβησης*, επειδή ο μεσολαβητής διαθέτει επαρκή στοιχεία και απόψεις των μερών προκειμένου να διαμορφώσει την Πρότασή του(άρθρο 15 παρ. 4 και 5 του Ν. 1876/90). Η Πρόταση, που υποβάλλεται παρά την άρνηση ορισμένων φορέων, δεν αποκλείεται να γίνει αποδεκτή ακόμη και από όσους για λόγους διαπραγματευτικής τακτικής αρνήθηκαν την μεσολάβηση, όπως συνέβη στην περίπτωση μας (άρθρο 15 παρ. 6 γ' Ν. 1876/90) .

6. Την υπ' Αρ. Πρωτ. 1452/26.7.2000 δήλωση της εργατικής πλευράς για αποδοχή της Πρότασης Μεσολάβησης και την ουσιαστική άρνηση της μεσολάβησης, εκ μέρους των Συλλόγων Συμβολαιογράφων των Εφετειών Ιωαννίνων, Κρήτης και Θράκης που αναφέρεται τόσο στην Πρόταση Μεσολάβησης, όσο και στην αίτηση διαιτησίας της εργατικής πλευράς (048/4.8.2000).
7. Την από 2/8/2000 «*Εθνική Ομοιοεπαγγελματική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας για τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στα Συμβολαιογραφεία των Εφετειών Αθηνών, Πειραιώς, Αιγαίου, Δωδεκανήσου, Θεσσαλονίκης, Κέρκυρας, Λάρισας, Ναυπλίου και Πατρών*».

Στο πλαίσιο της Σ.Σ.Ε. της 2/8/2000 έγιναν οι ακόλουθες τροποποιήσεις σε σχέση με την προϊσχύουσα Σ.Σ.Ε. 29/4/1999 :

- 1ον** Από 1/1/2000 αύξηση ποσοστού **2,8 %** στους βασικούς μισθούς.
- 2ον** Από 1/7/2000 αύξηση ποσοστού **1,8 %**.
- 3ον** Το **επίδομα παιδιών χορηγείται σε εργαζόμενους που έχουν δύο (2) παιδιά και πλέον** (ενώ ίσχυε μόνο για όσους είχαν τρία παιδιά και πλέον Σ.Σ.Ε. 29/4/1999 άρθρο 3.4).
- 4ον** Η **ετήσια άδεια των τριάντα (30) ημερών χορηγείται σε όσους έχουν συμπληρώσει εννέα (9) έτη εργασίας στον κλάδο** (ενώ ίσχυε μόνο για όσους έχουν συμπληρώσει δέκα (10) έτη υπηρεσίας στον κλάδο Σ.Σ.Ε. 29/4/1999 άρθρο 4.1).
- 5ον Θεσπίζεται άδεια γάμου με αποδοχές δέκα (10) ημερών για όσους παντρεύονται** (ενώ είναι ήδη έξι (6) ημέρες με βάση το άρθρο 10 της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2000 - 2001).

Πάντως κατά τον στάδιο της μεσολάβησης δεν αναδείχθηκαν τοπικές ιδιαιτερότητες , που να δικαιολογούν τοπικού χαρακτήρα ρυθμίσεις και για τον λόγο αυτό όλες οι προτεινόμενες ρυθμίσεις έχουν γενική εφαρμογή. Στο στάδιο της διαιτησίας δεν προέκυψαν τοπικές ιδιαιτερότητες τόσο γιατί δεν έγιναν συγκρίσεις με άλλες παρόμοιες περιοχές π.χ. Πάτρα, Λάρισα , Κέρκυρα, αλλά και επειδή οι διαφωνούντες Σύλλογοι είχαν υπογράψει τις προηγούμενες ΣΣΕ των ετών 1996.

1998 και 1999 ενώ για το έτος 2000 δεν διατύπωσαν συγκεκριμένες προτάσεις και δεν κίνησαν την διαδικασία κατάρτισης τοπικής ΣΣΕ .

8. Τις απόψεις των μερών κατά τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων στο στάδιο της Διαιτησίας, όπως αναφέρονται στα υπομνήματά τους και καταγράφηκαν στο Πρακτικό της κατ' ιδίαν συνάντησης με την εργατική πλευρά την 12/9/2000, όπως αναφέρονται στο σημείο 6 του προοιμίου της απόφασης..
9. Το Αρ. Πρωτ. 1697/22.9.2000 έγγραφο της ΟΙΥΕ «...να προχωρήσει η διαδικασία Διαιτησίας ενόψει της δεύτερης συνεχούς άρνησης των Συλλόγων Συμβολαιογραφείων Θράκης, Ιωαννίνων και Κρήτης να παραστούν σε κοινή συνάντηση, δεδομένου ότι η εργοδοτική πλευρά σκοπίμως κωλυσιεργεί.»
10. Την από 22/5/2000 πρόσκληση για διαπραγματεύσεις του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφετείου Κρήτης που επιδόθηκε νόμιμα προς το Σύλλογο Υπαλλήλων Συμβολαιογραφείων Εφετείων Κρήτης, με την οποία η εργατική πλευρά «...καλείται για διαπραγματεύσεις για την ρύθμιση των όρων αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων στα Συμβολαιογραφικά γραφεία Κρήτης» χωρίς όμως να αναφέρονται τα προς διαπραγμάτευση θέματα.
11. Το από 12/6/2000 έγγραφο του Συλλόγου Συμβολαιογραφείου Εφετείου Κρήτης με το οποίο δηλώνουν προς το Σύλλογο Υπαλλήλων Συμβολαιογραφείων Κρήτης ότι "... ο Σύλλογος αρνείται να μετάσχει σε διαπραγματεύσεις και συμφωνίες τοπικού χαρακτήρα ..., συνεχίζει να μετέχει στην εξέλιξη διαδικασίας διαπραγμάτευσης ... με αιτήματα ... που διατυπώνονται πανελλαδικά ...".
12. Το από 15/6/2000 έγγραφο του Συλλόγου Συμβολαιογράφων Εφετείου Κρήτης προς τον Σύλλογο Υπαλλήλων Συμβολαιογραφείων Κρήτης με το οποίο επισημαίνει την «άρνηση διαπραγματεύσεων της εργατικής πλευράς» και σημειώνει την «... αρμοδιότητά του να συνάψει ΣΣΕ μόνο για την περιφέρειά του...». Ενώ επιφυλάσσεται να «...επανέλθει, αφού ο Σύλλογος αποκτήσει εκλεγμένη διοίκηση» .(Κατά την περίοδο εκείνη ο Σύλλογος εργαζομένων είχε προσωρινό διοικητικό συμβούλιο.. Μέχρι την 22.9.2000 ο Σύλλογος Συμβολαιογράφων Εφετείου Κρήτης δεν επανήλθε σε απευθείας διαπραγματεύσεις, δεν διατύπωσε συγκεκριμένες προτάσεις αλλά υπέβαλε

αίτηση μεσολάβησης στον ΟΜΕΔ την 12.9.2000(136/12.9.2000), ενώ είχε κληθεί σε κοινή συνάντηση την ημέρα αυτή κατά την διαδικασία αυτής της διαιτησίας, (σημείο 6 του προοιμίου).

13. Με βάση τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη μου, η πραγματική αιτία της αδυναμίας των μερών να διεξάγουν συλλογικές διαπραγματεύσεις και να καταλήξουν σε συμφωνία βρίσκεται στην **προσπάθεια της εργοδοτικής πλευράς** και συγκεκριμένα καθενός από τους Συλλόγους Συμβολαιογραφείων Κρήτης, Θράκης και Ιωαννίνων να προωθήσουν Τοπικές Ομοιοεπαγγελματικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας. Η προσπάθεια αυτή είναι νόμιμη, αλλά η διαδικασία που ακολουθήθηκε δεν είναι καλόπιστη και για τον λόγο αυτό δεν τελεσφόρησε.

Η εργατική πλευρά από το έτος 1996 προωθεί Εθνική Ομοιοεπαγγελματική Συλλογική Ρύθμιση μέσω της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος Ο.Ι.Υ.Ε., στην οποία μετέχουν πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις, όπου ανήκουν και οι εργαζόμενοι στα Συμβολαιογραφεία. Μέχρι και το έτος 1999 όλοι οι Σύλλογοι Συμβολαιογραφείων των Εφετείων της χώρας με κοινό εκπρόσωπο μετείχαν στις συλλογικές διαπραγματεύσεις.

Το έτος 2000 οι Σύλλογοι Συμβολαιογράφων Κρήτης, Θράκης και Ιωαννίνων προσπάθησαν να κινήσουν διαδικασία Τοπικής Συλλογικής Σύμβασης, **χωρίς όμως να τηρηθούν οι διαδικαστικές προϋποθέσεις του καλόπιστου διάλογου, δηλαδή, έγγραφη πρόσκληση σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφοι 2 και 3 του Ν. 1876/1990,** (σημεία 10 και 12 ανωτέρω και στο σημείο 6 του προοιμίου). Εξάλλου, η διαδικασία συλλογικών διαπραγματεύσεων, που κινήθηκε από την εργατική πλευρά δεν στέρησε την εργοδοτική πλευρά από την ευχέρεια προβολής και υποστήριξης των απόψεών και προτάσεών της για τυχόν δικαιολογημένες τοπικές ρυθμίσεις. Όμως, **η επιμονή της εργοδοτικής πλευράς στην προβολή διαδικαστικών παρατηρήσεων χωρίς ουσιαστικές προτάσεις σε όλη την διαδικασία της Μεσολάβησης και Διαιτησίας με στόχο την επιδίωξη Τοπικής Συλλογικής Ρύθμισης, συνιστά σαφή παραβίαση της υποχρέωσής της προς συλλογική διαπραγμάτευση,** που πηγάζει από την άσκηση του αντίστοιχου δικαιώματος της εργατικής πλευράς. Η τακτική αυτή **είναι και κακόπιστη** τόσο

στο επίπεδο της εξελισσόμενης Διαιτησίας και της Μεσολάβησης που προηγήθηκε, όσο και των απευθείας διαπραγματεύσεων και Μεσολάβησης σε τοπικό επίπεδο, που επιδιώκεται για τους εργαζόμενους στα Συμβολαιογραφεία Εφετείου Κρήτης και Θράκης, επειδή **η ασάφεια των εργοδοτικών προτάσεων δεν διευκολύνει τον διάλογο και την σύγκλιση απόψεων.** Αυτή η διαπραγματευτική πρακτική παραβιάζει τις αρχές του καλόπιστου και τεκμηριωμένου διαλόγου των συλλογικών διαπραγματεύσεων του άρθρου 4 του Ν1876/1990 .(βλ. Ι. Κουκιάδη Εργατικό Δίκαιο Συλλογικές Εργασιακές Σχέσεις 1999 σελ. 178-180, όπου αναφέρονται οι δεσμεύσεις, που συνεπάγεται η καλόπιστη συμπεριφορά., όπως «... αποφυγή παρελκυστικής τακτικής, υποχρέωση κατάθεσης προτάσεων και αιτιολόγηση θέσεων...»)

13. Την ανάγκη να αναπροσαρμοστούν οι αποδοχές των εργαζομένων λαμβάνοντας υπόψη και τα ποσοστά αυξήσεων της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2000- 2001 και 1999 καθώς και της ΣΣΕ των Συμβολαιογραφείων για τα έτη 2000 και 1999.

- η Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 2000-2001, όρισε συνολική αύξηση για το έτος 2000 συνολικού ποσοστού 4,2% ήτοι , 0,7% ως διορθωτικό ποσό και 2% και 1,5% για το πρώτο και δεύτερο εξάμηνο του και για το 2001 συνολική αύξηση 3,3% ήτοι, 1,8% και 1,5% για το πρώτο και δεύτερο εξάμηνο.
- οι αυξήσεις της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. 1998 - 1999, που για το 1998 είχε ορίσει ποσοστό αυξήσεις ποσοστού 2,8% σε δύο δόσεις 1,4% και 1,4% για το έτος 1999
- Τις αυξήσεις της ΣΣΕ 2000 για τους εργαζόμενους στα Συμβολαιογραφεία, που υπερβαίνουν κατά 0,4% από την ετήσια συνολική αύξηση της ΕΓΣΣΕ (ΣΣΕ συμβολαιογραφείων 2,8% + 1.8% = 4,6% και ΕΓΣΣΕ 0,7%+ 2%+ 1,5% = 4,2%) , ενώ για το έτος 1999 οι αύξηση ΣΣΕ Συμβολαιογραφείων υπερέβαιναν την ΕΓΣΣΕ κατά 1,2% (αυξήσεις ΕΓΣΣΕ 2,8% και ΣΣΕ Συμβολαιογραφείων 4%).

14. Την εύλογη πρόταση της εργατικής πλευράς που ζητά το περιεχόμενο της διαιτητικής απόφασης να είναι όμοιο με αυτό της ΣΣΕ των Συμβολαιογραφείων για το έτος 2000, η οποία άλλωστε επέφερε εύλογες και σταθμισμένες βελτιώσεις στους προϊσχύοντες όρους εργασίας. Αυτή η ΣΣΕ, όπως και οι προηγούμενες συνεκτίμησαν την οικονομική κατάσταση της δραστηριότητας

των Συμβολαιογραφείων όχι μόνο στα μεγάλα αστικά κέντρα Αθήνα και Θεσσαλονίκη, αλλά και στην περιφέρεια και τις μικρότερες επαρχιακές πόλεις, που αντιμετωπίζουν όμοια προβλήματα με αυτά, που επισημαίνονται στην περιφέρεια του Εφετείου Κρήτης και την Θράκης.

15. Την ρύθμιση της αναπροσαρμογής των αποδοχών των εργαζομένων από 1.1.2000, στο πλαίσιο των αρχών του καλόπιστου διαλόγου του άρθρου 4, σε συνδυασμό με την παρ. του άρθρου 16 παρ. 3 του Ν1876/1990, αφού η καθυστέρηση των συλλογικών διαπραγματεύσεων οφείλεται στην μη έγκαιρη και ασαφή διατύπωση προτάσεων εκ μέρους της εργοδοτικής πλευράς, όπως αναπτύχθηκε ανωτέρω, (σημείο 3,4, 10, 11, 12 και 13), γεγονός που αποβαίνει σε βάρος των συμφερόντων της εργατικής πλευράς, αν η ισχύς της διαιτητικής απόφασης αρχίζει από την επομένη της αίτησης της μεσολάβησης, ήτοι από την 2.3.2000. Το ζήτημα αυτό έθεσε ευθέως η εργατική πλευρά (σημείο 6 του προοιμίου) και υιοθετείται στην απόφαση αυτή, ως εύλογο και νόμιμο όπως δέχεται η νομολογία (Μον Πρωτ. Αθ, 1336 και 1337/1998 Ε. Εργ. Δ. 1998 σελ. 967 επ. και Εφ. Αθ.877/1999 Επ. Εργ. Δ. 1999 σελ. 967 και ΔΕΝ 1999 σελ. 922) και η επί της αναιρέσεως εισήγηση στον Άρειο Πάγο καθώς και η νομική θεωρία (Λ. Ντάσιος Εργατικό Δικονομικό Δίκαιο Β/III 1961 σελ. 258-259, Α. Καζάκος Η διαιτησία 1998 σελ. 375-379 και Β. Δούκα «Η αναδρομική ισχύς των Δ.Α.Ερμηνεία του άρθρου 16 παρ. 3 του Ν. 1876/90» . Ε.Εργ. Δ. 1999 σελ. 961).

Η απόφαση μου

έχει ως εξής:

ΑΡΘΡΟ 1

Πεδίο Εφαρμογής

Με αυτή τη Διαιτητική Απόφαση (ΔΑ) ρυθμίζονται οι όροι αμοιβής και εργασίας του προσωπικού, που απασχολείται αποκλειστικά στα Συμβολαιογραφικά γραφεία των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων των Εφετείων Κρήτης Θράκης και Ιωαννίνων, που ανήκουν σε πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις της Περιφέρειας των

εφετειών Κρήτης, Θράκης, και Ιωαννίνων, οι οποίες είναι μέλη της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος (ΟΙΥΕ).

ΑΡΘΡΟ 2

Μισθολογικά Θέματα

- 1.** Οι βασικοί μισθοί των εργαζομένων που καλύπτονται από αυτή τη ΔΑ ., όπως αυτοί είχαν διαμορφωθεί στις 31/12/1999, αυξάνονται από 1/1/2000 κατά ποσοστό 2,8%.
- 2.** Οι πιο πάνω βασικοί μισθοί, όπως αυτοί είχαν διαμορφωθεί στις 30/6/2000, αυξάνονται από 1/7/2000 κατά ποσοστό 1,8%.

ΑΡΘΡΟ 3

Επιδόματα

- 1.** Χορηγείται επίδομα 15% για χρήση Η/Υ, το οποίο υπολογίζεται πάνω στην βάση του 20ου μισθολογικού κλιμακίου (18 - 20 χρόνια υπηρεσίας) των εργαζομένων της απόφασης αυτής, από το κλιμάκιο 0 - 2 μέχρι και το τελευταίο 39 - 40.
- 2.** Χορηγείται επίδομα τέκνων 5% στο μισθολογικό κλιμάκιο που ανήκει κάθε εργαζόμενος, για όσους εργαζόμενους έχουν 2 και πλέον παιδιά.

ΑΡΘΡΟ 4

Θεσμικά Θέματα

- 1.** Στους εργαζόμενους που έχουν συμπληρώσει εννέα (9) έτη εργασίας στον κλάδο, ανεξαρτήτως εργοδότη, χορηγείται ετήσια κανονική άδεια πέντε (5) εβδομάδων, δηλαδή τριάντα (30) εργάσιμων ημερών, αν ο εργαζόμενος

εργάζεται εξαήμερο (6) ή εικοσιπέντε (25) εργάσιμων ημερών αν ο εργαζόμενος εργάζεται πενθήμερο.

2. Για όσους μισθωτούς παντρεύονται, χορηγείται άδεια γάμου με αποδοχές δέκα (10) ημέρες. Η άδεια αυτή δεν συμψηφίζεται με την κανονική άδεια που δικαιούνται οι μισθωτοί.

ΑΡΘΡΟ 5

Τελικές Διατάξεις

1. Οι όροι προηγούμενων συλλογικών συμβάσεων εργασίας, διαιτητικών αποφάσεων και Υπουργικών Αποφάσεων, που δεν τροποποιούνται ρητά με την απόφαση αυτή εξακολουθούν να ισχύουν.
2. Τυχόν ανώτερες από την παρούσα καθοριζόμενες αποδοχές ή ευνοϊκότεροι όροι αμοιβής και εργασίας, που προβλέπονται από Νόμους, Υπουργικές Αποφάσεις, Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, Διαιτητικές Αποφάσεις, Γενικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, Εσωτερικούς Κανονισμούς ή Ατομικές Συμβάσεις Εργασίας δεν θίγονται από την απόφαση αυτή .
3. Η ισχύς της απόφασης αυτής αρχίζει από την 1/1/2000 .

Αθήνα 24 Σεπτεμβρίου 2000

Η ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ

Μαρία Ν. Ντότσικα